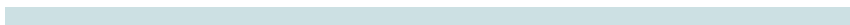

Maj 2022

Adoptionsnævnet et Årsberetning 2021

Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice

Mailadresse: ast@ast.dk

[Ankestyrelsens hjemmeside](#)

ISBN nr.: 978-87-7811-433-4

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1: FORORD	5
KAPITEL 2: ADOPTIONSNÆVNETS SAMMENSÆTNING OG OPGAVER	6
2.1 NÆVNETS SAMMENSÆTNING	6
2.2 NÆVNETS OPGAVER I HOVEDTRÆK	6
2.3 ADOPTIONSNÆVNETS BEHANDLING AF KLAGER OVER ADOPTIONSSAMRÅDETS AFGØRELSER OG ÆNDRING AF DISSE	7
2.4 ADOPTIONSNÆVNETS MATCHNINGSKOMPETENCE	7
2.5 ADOPTIONSNÆVNETS TILSYN MED ADOPTIONSSAMRÅDET	8
2.6 PÆDIATERVURDERINGER I ARTIKEL 17C-SAGER	9
2.7 NÆVNETS RÅDGIVENDE BØRNELÆGER	9
KAPITEL 3: NATIONALE ADOPTIONER	11
3.1 PROCEDUREN VED ANVISNING AF BØRN TIL NATIONAL ADOPTION	11
3.2 STATISTIK OVER NÆVNETS SAGSBEHANDLINGSTID I MATCHNINGSSAGER	12
3.3 STATISTIK OM BØRN, BIOLOGISK OPHAV OG GODKENDTE ADOPTANTER	12
3.4 MIDLERTIDIG PLACERING	17
3.5 INDLÆG FRA FORMANDEN FOR ADOPTIONSNÆVNET	18
KAPITEL 4: ADOPTIONSNÆVNETS BEHANDLING AF KONKRETE SAGER	19
4.1 KLAGER OVER ADOPTIONSSAMRÅDETS AFGØRELSER	19
4.4 OFFENTLIGGJORTE AFGØRELSER	19
KAPITEL 5: SÆRLIGE TEMAER	21
5.1 UDVIKLINGEN I ALDER OG VENTETIDER 2019 – 2021 VED INTERNATIONALE ADOPTIONER	21
5.2 TILSYN MED BEHANDLINGEN AF SAGER EFTER ARTIKEL 17C I HAAGERKONVENTIONEN	21
5.3 MANGLEN PÅ ADOPTANTER	22
5.4 I ØVRIGT	22
KAPITEL 6: STATISTIK OM FAMILIERETSHUSETS AFGØRELSER OM GODKENDELSER	25
6.1 AFGØRELSER OM GODKENDELSE SOM ADOPTANT	25

6.2 FASE 1	26
6.3 FASE 2	28
6.4 FASE 3	29
KAPITEL 7: ØVRIGE AKTØRER PÅ ADOPTIONSOMRÅDET	31
7.1 ADOPTIONSSAMRÅDET	31
7.2 FAMILIERETSHUSET	31
7.3 ANKESTYRELSEN	31
7.4 DEN FORMIDLENDE ORGANISATION	32
KAPITEL 8: ORDFORKLARING	33
Generel godkendelse	33
Almen godkendelse (efter tidligere gældende regler)	33
Udvidet godkendelse (efter tidligere gældende regler)	33
Haagerkonventionen	33
Det faseopdelte undersøgelses- og godkendelsesforløb	33
Fase 1	33
Fase 2	34
Fase 3	34
Fase 4	34
Fremmedadoption	34
Matchning	34
KAPITEL 9: REGLER	35
LOVE OG BEKENDTGØRELSER	35
VEJLEDNINGER	35

Kapitel 1: Forord

Adoptionsnævnet blev oprettet i 1976 og er et uafhængigt klage- og tilsynsorgan. Udgangspunktet for al arbejde i Adoptionsnævnet er, at en adoption skal være til barnets bedste.

En af nævnets opgaver er at bringe børn i forslag til national adoption. Når et barn ønskes bortadopteret nationalt, er det derfor Adoptionsnævnets opgave at vælge den godkendte ansøger, der skønnes bedst egnet til at adoptere det pågældende barn.

Som i de forgangne år har det helt store fokus for nævnet i 2021 været antallet af ansøgere på listen til national adoption. Antallet af børn til bortadoption er højt, og nævnet matchede 34 børn til national bortadoption i 2021. 27 af disse adoptioner skete uden samtykke fra biologiske forældre.

Grundet antallet af børn til bortadoption har nævnet gennem årene jævnligt kontaktet fagministeriet for at øge opmærksomheden på området og for at undgå at stå i en situation, hvor der reelt ikke er adoptanter til børn, der er frigivet til national adoption.

Opgaven med at øge fokus på national adoption vil blive ved med at være i fokus for nævnet fremadrettet.

En anden af Adoptionsnævnets opgaver er at formidle viden om adoptionsområdet. Da der de seneste år er sket en markant stigning i antallet af børn, der er frigivet til adoption nationalt, har Adoptionsnævnet i 2021 offentliggjort en publikation om danske børn til bortadoption i årene 2019 og 2020.

En tredje opgave for Adoptionsnævnet er at behandle klager over Adoptionssamrådets afgørelser. Der er en tendens til, at der bliver færre klagesager. I 2021 var der således alene 2 klagesager, og nævnets rolle som klageinstans har derfor fyldt meget lidt i 2021. Nævnets rolle som myndighed for de nationale adoptioner, hvor matchningskompetencen er central, fylder tilsvarende mere.

Kapitel 2: Adoptionsnævnets sammensætning og opgaver

2.1 NÆVNETS SAMMENSÆTNING

Adoptionsnævnet er et uafhængigt klage- og tilsynsorgan og består af en formand, der skal være landsdommer eller højesteretsdommer, samt ni medlemmer. Ankestyrelsen stiller sekretariatsbistand til rådighed for nævnet.

Nævnsmedlemmerne udpeges for en periode på fire år ad gangen. Man kan samlet været ordinært medlem af nævnet i otte år.

Nævnets sammensætning var i 2021:

- Formand, landsdommer Thomas Lohse
- Næstformand, jurist og ankechef Lene Conrad
- Psykolog Dorthe Bredesen
- Psykiater Klaus Munkholm (fratrådt maj 2021)
- Psykiater Vibeke Høg Bille
- Socialrådgiver Lone Vandborg
- Intern mediciner Bjarne Ørsted Lindhardt
- Pædiater Grete Teilmann
- Børne- og ungdomspsykiater Anne Lise Olssen
- Konsulent Pia Torpe Knudsen (lægmedlem)
- Politibetjent Claus Mackeprang (lægmedlem)

2.2 NÆVNETS OPGAVER I HOVEDTRÆK

Nævnets opgaver i 2021 har vedrørt følgende fire hovedområder:

- Klager over afgørelser truffet af Adoptionsrådet (læs nærmere om samrådet i kapitel 7). Det drejer sig navnlig om klager over samrådets afslag på en ansøgning om godkendelse som adoptant. Nævnet behandler derudover klager over samrådet og samrådssekretariatets sagsbehandling i forbindelse med afgørelse af konkrete sager.
- Matchning af børn, der er frigivet til adoption nationalt, med adoptanter.
- Tilsyn med samrådet. Formålet med at føre tilsyn med samrådet er navnlig at sikre en ensartet praksis på området.
- Indsamling, bearbejdning og formidling af viden om adoptionsområdet i såvel national som international sammenhæng.

Nævnets væsentligste opgaver fremgår af § 2 i forretningsordenen for nævnet.

Herudover har Ankestyrelsen mulighed for at anmode Adoptionsnævnet om udtalelser om konkrete eller generelle forhold af betydning for Ankestyrelsens tilsyn med den organisation, der formidler international adoption (DIA).

Nævnet har desuden en forpligtelse til at underrette Ankestyrelsen om alle forhold, der kan have betydning for tilsynet med den adoptionsformidlende organisation.

Endvidere har nævnet udpeget et antal børnelæger, som har til opgave at rådgive ansøgere, når de har fået stillet et barn til adoption.

Endelig besvarer nævnet løbende generelle henvendelser fra andre myndigheder, organisationer og privatpersoner.

2.3 ADOPTIONSNÆVNETS BEHANDLING AF KLAGER OVER ADOPTIONSSAMRÅDETS AFGØRELSER OG ÆNDRING AF DISSE

Lovboks: ADOPTIONSLOVEN § 25 B, STK. 3

Samrådets afgørelser i medfør af denne lov kan indbringes for Adoptionsnævnet inden 6 måneder efter samrådets afgørelse. Lovboks slut.

Nævnets behandling af en klagesag sker på grundlag af den undersøgelse, der er foretaget i Familieretshuset. Nævnet har dog mulighed for at beslutte, at der skal tilvejebringes nye oplysninger.

Nævnet behandler som udgangspunkt alle klagesager på et møde. Ansøgeren har mulighed for at møde op personligt for nævnet og redegøre for sine synspunkter over for nævnet. En del ansøgere vælger at benytte sig af denne mulighed. Nævnets votering i sagen foregår uden ansøgerens tilstedeværelse.

Når nævnet har truffet afgørelse i en klagesag, sender nævnet en skriftlig afgørelse til ansøgeren. Familieretshuset får en kopi af afgørelsen.

KLAGERNE TIL NÆVNET VEDRØRER OFTEST FØLGENDE:

- Afslag på godkendelse som adoptant i fase 1 eller fase 3 (se ordforklaring bagerst i beretningen)
- Samrådets beslutning om at iværksætte yderligere undersøgelser af ansøgerne i godkendelsesforløbet
- Samrådets afgørelse om at tilbagekalde en godkendelse som adoptant eller afslå at forlænge en godkendelse
- Matchningsforslag, herunder klager over samrådets afslag på udvidelse af ansøgernes godkendelse til at omfatte et konkret barn

2.4 ADOPTIONSNÆVNETS MATCHNINGSKOMPETENCE

Nævnet har til opgave at anvise børn til national fremmedadoption. Hvis et barn født i Danmark skal bortadopteres, er det nævnets opgave at vælge de godkendte ansøgere (adoptanter), der skønnes bedst egnede til at adoptere det pågældende barn.

Lovboks: ADOPTIONSNÆVNETS FORRETNINGSORDEN § 28

§ 28. Når et barn ønskes bortadopteret ved national adoption, foretager det pædiatriske medlem af nævnet en gennemgang af barnets sag. Voteringsgruppen, jf. § 27, stk. 2, udvælger efter indstilling fra det faste medlem i voteringsgruppen herefter den af de godkendte ansøgere, der efter en konkret vurdering skønnes bedst egnet til at adoptere barnet. Lovboks slut.

Nævnet nedsætter en voteringsgruppe, der skal matche børn, der frigives til adoption, med ansøgere. Det pædiatriske medlem af nævnet gennemgår barnets sag, og voteringsgruppen udvælger herefter den af de ansøgere, der efter en konkret vurdering skønnes bedst egnet til at adoptere barnet.

Nævnets voteringsgruppe er således involveret, hver gang et barn frigives til bortadoption i Danmark. Voteringsgruppens arbejde og opgave er den samme, hvad enten barnet er frigivet med forældrenes samtykke og skal bortadopteret med det samme, eller barnet er frigivet uden forældrenes samtykke og skal placeres midlertidigt hos kommende adoptanter.

Voteringsgruppen matcher med ansøgere, der har tilkendegivet, at de ønsker at adoptere gennem national fremmedadoption, og hvor deres sag derfor er sendt til Adoptionsnævnet.

I 2021 blev der matchet 34 børn. Derudover forekom det tre gange, at Adoptionsnævnet ikke kunne findes adoptanter til børn. Det skete i to sager om adoption med samtykke, og i en sag om adoption uden samtykke.

2.5 ADOPTIONSNÆVNETS TILSYN MED ADOPTIONSSAMRÅDET

Lovboks: ADOPTIONSNÆVNETS FORRETNINGSORDEN § 22

Stk. 1. Nævnet kan indkalde sager fra Adoptionssamrådet til gennemgang.

Stk. 2. Nævnet underretter Adoptionssamrådet om resultatet af gennemgangen.

Stk. 3. Nævnet kan ikke som led i sin tilsynsvirksomhed omgøre Adoptionssamrådets afgørelser. Lovboks slut.

Nævnets tilsyn med samrådet har navnlig til formål at fremme størst mulig kvalitet og ensartethed i samrådets afgørelser. Nævnet har ikke mulighed for alene gennem sin funktion som klageinstans at sikre en høj grad af ensartethed i samrådets praksis, da kun en mindre andel af samrådets afgørelser bliver påklaget til Adoptionsnævnet. Nævnet indkalder og gennemgår derfor med mellemrum en række sager.

Nævnet har i 2021 ført tilsyn med samrådets afgørelser om afslag eller godkendelse til at adoptere et konkret barn, der falder uden for ansøgeren/ansøgernes godkendelsesramme.

Derudover fører nævnet løbende tilsyn med børnenes helbredsmæssige forhold i internationale adoptionssager, hvor børnene er vurderet uden for ansøgernes godkendelse og derfor bliver behandlet i Adoptionssamrådet.

Som led i sin tilsynsvirksomhed orienterer nævnet løbende samrådet om praksis, blandt andet ved offentliggørelse af udvalgte nævnsafgørelser på hjemmesiden. Der er offentliggjort en enkelt afgørelse i 2021.

2.6 PÆDIATERVURDERINGER I ARTIKEL 17C-SAGER

I internationale adoptionssager tager Ankestyrelsen stilling til, om et adoptionsforløb kan fortsætte, når der er anvist et barn til adoptionsansøgere, der er vurderet at ligge *inden for ansøgernes godkendelsesramme*. Det er en forpligtelse, der følger af artikel 17c i Haagerkonventionen. Ankestyrelsen skal både kontrollere dokumentationen for frigivelsen af barnet til international adoption og vurdere barnets helbredsmæssige forhold. Behandlingen af matchningsforslag skal ske hurtigst muligt, og som udgangspunkt inden for 1 uge efter Ankestyrelsen modtager sagen fra den formidlende organisation.

Har den formidlende organisation vurderet, at barnet ligger *uden for ansøgernes godkendelsesramme*, eller er den formidlende organisation i tvivl herom, ligger kompetencen til at vurdere matchningsforslaget i Adoptionsrådet.

Vurderingen af barnets helbredsmæssige forhold kræver lægefaglig bistand. Ankestyrelsen får faglig bistand hos Adoptionsnævnets voteringsgruppe. Voteringsgruppen tager stilling til, om nævnet er enig i den formidlende organisations vurdering af, om barnet i forslag ligger inden for ansøgernes godkendelse.

Hvis barnet ikke (som vurderet af organisationen) ligger inden for godkendelsen, vil det kræve en udvidelse af ansøgernes godkendelse. Voteringsgruppen bestod i 2021 af formanden Thomas Lohse, pædiater Grete Teilmann, pædiater Charlotte Olesen samt børne- og ungdomspsykiater Anne Lise Olsen.

Hvis nævnet vurderer, at barnet ligger inden for ansøgernes godkendelse, fortsætter matchningsprocessen. Voteringsgruppen orienterer resten af nævnet om de internationale matchningssager på nævnsmøderne, ligesom der på nævnsmøderne løbende bliver orienteret om samrådets behandling af matchningsforslag.

2.7 NÆVNETS RÅDGIVENDE BØRNELÆGER

Nævnet har i 2021 haft tre rådgivende børnelæger tilknyttet. Deres opgave er at rådgive ansøgerne om de helbredsmæssige og psykosociale forhold, der gør sig gældende for det barn, de har fået bragt i forslag.

Familieretshuset har også mulighed for at søge rådgivning hos nævnets børnelæger.

Ansøgere, der skal tage stilling til et barn i forslag, har således mulighed for at få gratis rådgivning hos nævnets børnelæger.

Ansøgerne skal henvende sig til den børnelæge, der dækker den region, hvor ansøgerne bor. Kontaktoplysninger på de tilknyttede børnelæger findes på nævnets hjemmeside.

Nævnets børnelæger har alene en rådgivende rolle, og de skal derfor ikke tage stilling til, om det foreslåede barn ligger inden for eller uden for ansøgernes godkendelse.

Rådgivningen er alene et tilbud til ansøgerne, og ansøgerne bestemmer selv, hvilke dokumenter de eventuelt ønsker at drøfte med den rådgivende børnelæge. Rådgivningen munder ikke ud i en skriftlig erklæring om barnets helbredsforhold.

I 2021 ydede nævnets børnelæger rådgivning til ansøgere i 10 tilfælde.

TABEL 1 FORDELING AF RÅDGIVNINGSTIMER

	2019	2020	2021
Rådgivninger i alt	10	6	10
Rådgivningstimer i alt	35,5	19	24
Rådgivningens varighed i gennemsnit	3,6 timer	3,2 timer	2,4 timer

Alle rådgivninger i 2021 foregik telefonisk.

De 10 rådgivninger er givet i forbindelse med matchninger foretaget af DIA og Adoptionsnævnet. 90 % af alle rådgivninger er ydet i forbindelse med matchning af et barn fra Danmark.

Børnelægerne vurderer selv, hvordan rådgivningen mest hensigtsmæssigt kan gennemføres, herunder om rådgivningen skal ske telefonisk, under hjemmebesøg eller på anden måde.

Kapitel 3: Nationale adoptioner

Adoptionsnævnet varetager opgaven med at anvise børn født i Danmark til godkendte adoptanter med henblik på national fremmedadoption.

Ansøgere, der ønsker national adoption, skal gennemgå det faseopdelte godkendelsessystem, og ansøgere skal derfor på et adoptionsforberedende kursus på lige fod med ansøgere, der ønsker international adoption.

3.1 PROCEDUREN VED ANVISNING AF BØRN TIL NATIONAL ADOPTION

Det er Adoptionsnævnet, der administrerer den nationale liste over ansøgere, der ønsker at adoptere et barn, der er frigivet til adoption i Danmark. Nævnet vælger den eller de ansøgere, som nævnet skønner bedst egnede til at adoptere et bestemt barn.

På den nationale liste matches børn ikke med adoptanter ud fra et anciennitetsprincip. Ansøgerne bliver altså ikke valgt efter, hvor lang tid de har stået på listen.

Når en ansøger er godkendt til at adoptere, sender Familieretshuset ansøgers sag til Adoptionsnævnet med henblik på at blive skrevet på den nationale liste. Nævnets voteringsgruppe gennemgår sagen og gør sig bekendt med de oplysninger i sagen, der kan få betydning, når der skal vælges en ansøger til et konkret barn.

Når et barn ønskes bortadopteret ved national adoption, for tager det pædiatriske medlem af nævnet en gennemgang af barnets helbredsmæssige forhold, herunder om barnet falder inden for eller uden for den generelle godkendelsesramme. Voteringsgruppen vælger herefter den ansøger på den nationale liste, der efter en konkret vurdering skønnes bedst egnet til at adoptere barnet.

I forbindelse med vurderingen af, hvilken ansøger, der er bedst egnet til at adoptere et konkret barn, har bl.a. følgende forhold betydning:

- At barnet placeres i en passende geografisk afstand fra de biologiske forældre og deres netværk. Dette for at minimere sandsynligheden for, at anonymiteten brydes.
- At de biologiske forældres ønsker til barnets kommende forældre og miljø så vidt muligt respekteres.
- At der i adoptivforældrenes baggrund er forhold, værdier og interesser, som stemmer overens med de biologiske forældres. Dette kan fx. have betydning, hvis barnet senere i livet vil søge tilbage til sin biologiske familie, og for adoptivfamiliens mulighed for at støtte barnets medfødte evner.
- At ansøgerne har indsigt og rummelighed i forhold til barnets eventuelle familiære dispositioner for sygdomme eller fysiske og psykiske handicap.
- At halv- og helsøskende som udgangspunkt placeres i samme familie.
- Den tid, ansøgerne har stået på den nationale liste, spiller også ind i vurderingen.

Når voteringsgruppen har udvalgt den ansøger eller det ansøgerpar, der skønnes bedst egnede til at adoptere barnet, giver nævnet besked til Familieretshuset, som herefter orienterer ansøgerne om nævnets beslutning.

I sager med børn, der ligger uden for den almindelige godkendelsesramme, kan proceduren være, at barnet bliver omtalt anonymt til flere udvalgte familier fra den nationale venteliste. Blandt de familier, der tilkendegiver, at de ønsker at adoptere barnet, som ligger uden for den generelle godkendelsesramme, vælger Adoptionsnævnet den familie, der findes bedst egnet. Det har i enkelte tilfælde vist sig ikke at være muligt at finde en familie, der har ønsket at adoptere et konkret barn.

3.2 STATISTIK OVER NÆVNETS SAGSBEHANDLINGSTID I MATCHNINGSSAGER

I 2021 var nævnets gennemsnitlige sagsbehandlingstid i de 34 nationale bortadoptionssager 33,6 dage (mellem 6 og 348 dage).

Hvis den sag, som har taget ekstraordinært lang tid, ikke regnes med, ligger sagsbehandlingstiden på 23,4 dage i gennemsnit.

Der har været enkelte sager, hvor sagsbehandlingstiden lå på henholdsvis 112, 144 og 348 dage. I de tre sager har Adoptionsnævnet afventet yderligere, før sagen kunne afsluttes.

Sagsbehandlingstiden regnes, fra nævnet modtog sagen, til barnet blev matchet med en familie. I 2019 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 34 dage, og i 2020 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 24 dage.

At sagsbehandlingstiden svinger så meget, skyldes blandt andet, at det i nogle situationer er vanskeligt at finde et match,

hvis barnet har særlige behov. Disse børn kan anonymt blive omtalt for flere adoptanter, som vil få mulighed for at tilkendegive, om de ønsker at gå videre i processen om adoption af det konkrete barn.

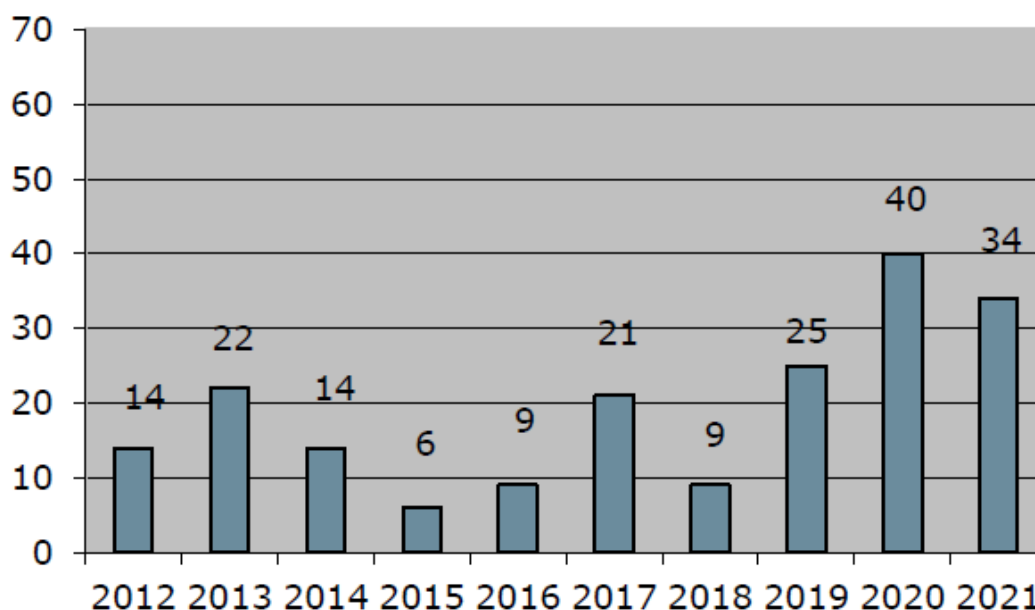
3.3 STATISTIK OM BØRN, BIOLOGISK OPHAV OG GODKENDTE ADOPTANTER

Adoptionsnævnet har i 2021 matchet 34 børn til national adoption. 28 af børnene er frigivet uden de biologiske forældres samtykke, og 6 af børnene er frigivet med samtykke fra de biologiske forældre.

27 af adoptanterne (79 %), som blev matchet med et barn i 2021, havde ikke tidligere adopteret et barn. 2 af adoptanterne (6 %) havde tidligere adopteret nationalt, og 3 adoptanter (9 %) havde tidligere adopteret internationalt. 2 adoptanter (6 %) havde biologiske børn forud for adoptionen.

De seneste 10 års udvikling i antallet af børn til national adoption fremgår af figur 1.

Figur 1 Børn anvist til national adoption i perioden 2012 - 2021

Tabel 2 BØRNEENS ALDER PÅ MATCHNINGTIDSPUNKTET

	Alle børn	Med samtykke	Uden samtykke
3 - 4 måneder	3	2	1
5 - 6 måneder	9	0	9
7 - 12 måneder	10	2	8
13 - 24 måneder	11	2	9
25 - 36 måneder	1	0	1
37 måneder eller mere	0	0	0
Alder i gennemsnit	11 måneder	9,7 måneder	12,3 måneder
I alt	34	6	28

Som det fremgår af ovenstående tabel, har børnenes alder på matchningstidspunktet i gennemsnit været 11 måneder.

Børn, der frigives til adoption uden samtykke fra de biologiske forældre, er i gennemsnit ældre end de børn, der bortadopteret med samtykke fra de biologiske forældre.

Alle 34 matchede børn har været anbragt i plejefamilie før adoptionen. Ud af disse 34 børn, har to af børnene også været på en institution.

Oplysninger om de bortadopterede børn

TABEL 3 REGION DER HAR AFGIVET BØRNENE

Region	Antal børn	Procent
Region Hovedstaden	2	6%
Region Sjælland	16	47 %
Region Syddanmark	8	24 %
Region Midtjylland	7	21 %
Region Nordjylland	1	3%
I alt	34	100 %

Note: Antallet summer mere end 100 % pga. afrunding

TABEL 4 REGION DER HAR MODTAGET BØRNENE

Region	Antal	Procent
Region Hovedstaden	12	35 %
Region Sjælland	3	9 %
Region Syddanmark	7	21 %
Region Midtjylland	9	26 %
Region Nordjylland	3	9 %
I alt	34	100 %

Biologisk familie

Om de biologiske fædre

I 94 % af sagerne har det været muligt at registrere en far til børnene.

Den gennemsnitslige alder på de biologiske fædre på tidspunktet for matchningen er 32 år. Den yngste biologiske far var 20 år, og den ældste var 53 år.

94 % af faderskabssagerne blev afsluttet i Familieretshuset, og 6 % af sagerne er afsluttet i retten.

41 % af de biologiske fædre har gennemført grundskolen/folkeskolen og kun enkelte (9 %) har gennemført en erhvervsuddannelse eller gennemført en gymnasial uddannelse.

TABEL 5 OPLYSNINGER OM DE BIOLOGISKE FÆDRES HELBREDSFORHOLD

Forhold	Procent
Vurderet sunde og raske	6 %
Oplyst at have psykiske eller fysiske vanskeligheder	61 %

Oplyst at have udfordringer intellektuelt	3 %
Oplyst at have konkret sygdom/syndrom (fx ADHD, mental retardering, autisme)	68 %
Oplyst at have misbrug af rusmidler (alkohol eller stoffer)	19 %

Note: Antallet summer mere end 100 %, da man kan optræde i flere kategorier.

Om de biologiske mødre

Den gennemsnitlige alder på de biologiske mødre på tidspunktet for matchningen er 28 år. Den yngste biologiske mor var 15 år, og den ældste var 42 år.

53 % af de biologiske mødre har gennemført grundskolen/folkeskolen. Ganske få mødre har gennemført en gymnasial uddannelse eller taget en erhvervsuddannelse.

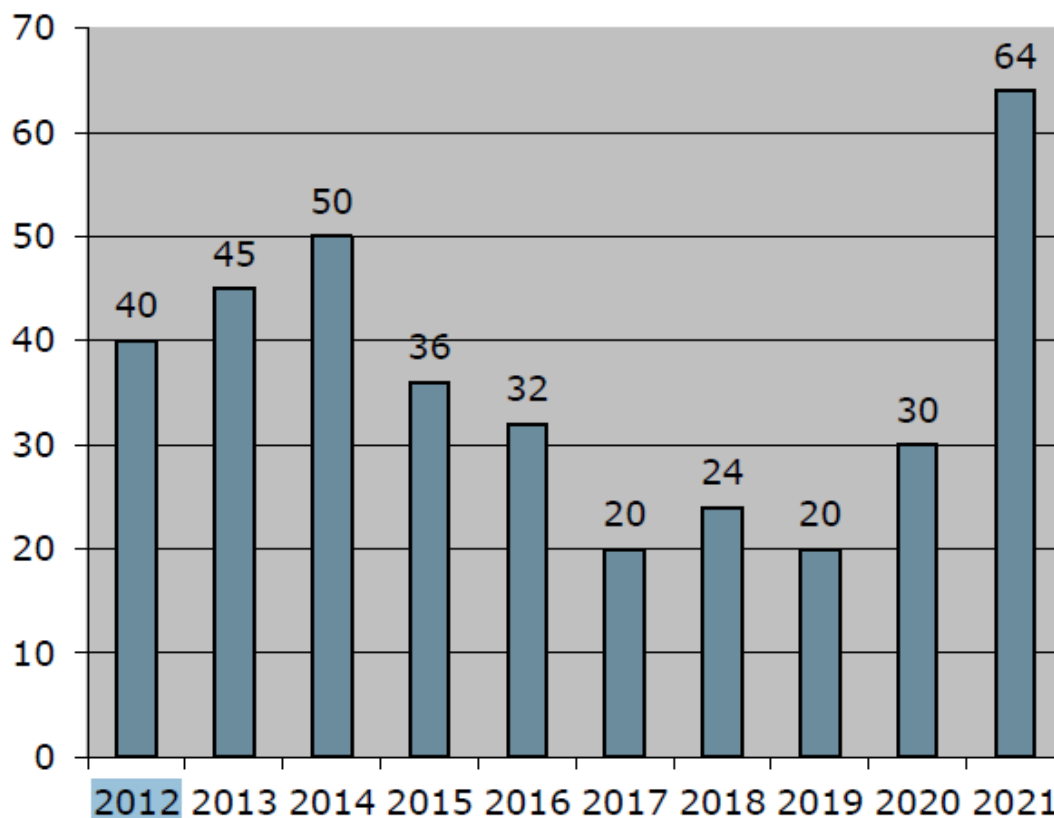
TABEL 6 OPLYSNINGER OM DE BIOLOGISKE MØDRES HELBREDSFORHOLD

Forhold	Procent
Vurderet sunde og raske	9 %
Oplyst at have psykiske eller fysiske vanskeligheder	56 %
Oplyst at have udfordringer intellektuelt	12 %
Oplyst at have konkret sygdom/syndrom (fx ADHD, mental retardering, autisme)	82 %
Oplyst at have misbrug af rusmidler (alkohol eller stoffer)	12 %

Note: Antallet summer mere end 100 %, da man kan optræde i flere kategorier.

I 2021 har der været en kraftig stigning i antallet af tilmeldinger fra godkendte adoptanter på national liste, idet der kom 64 nye ansøgere på Adoptionsnævnets liste.

Figur 2 Antal nye tilmeldinger til den nationale liste gennem de seneste 10 år

Som nævnt under forordet har nævnet i flere år haft fokus på antallet af ansøgere på listen til national adoption. Grundet det stigende antal børn til bortadoption har nævnet derfor gennem årene jævnligt kontaktet fagministeriet for at øge opmærksomheden på området. Opgaven med at øge fokus på national adoption vil blive ved med at være i fokus for nævnet fremadrettet.

Alder på adoptanterne

I 2021 havde kvinden/adoptant 1 en gennemsnitlig alder på 38 år (mellem 27 og 46 år).

Til sammenligning havde kvinden/adoptant 1 en gennemsnitlig alder på 38,1 år (mellem 27 og 49 år) i 2020.

Manden/adoptant 2 havde i 2021 en gennemsnitlig alder på 38,1 år (mellem 31 og 50 år). Til sammenligning var den gennemsnitlige alder i 2020 38,1 år (mellem 28 og 48 år).

Tid på national liste inden matchning

I 2021 var den gennemsnitlige ventetid, inden ansøgerne blev matchet med et barn, faldet fra næsten 20 måneder til ca. 5 måneder.

TABEL 7 TID PÅ NATIONAL LISTE INDTIL MATCHNING, 2020-2021

	Observeret minimum	Observeret maximum	Gennemsnit
Ventetid i måneder, 2021	0,3 måned	11 måneder	5,3 måneder
Ventetid i måneder, 2020	1 måned	123 måneder	19,3 måneder

Begrundelser for henlæggelse af sager på den nationale venteliste i 2021

Der er 36 ansøgere, der har stået på den nationale liste i 2021, som har fået deres sag henlagt. For langt størstedelen skyldtes dette, at ansøgerne blev matchet med et barn. Enkelte sager er henlagt på grund af skilsmisse hos adoptanterne eller på grund af graviditet.

3.4 MIDLERTIDIG PLACERING

Den 1. juli 2019 blev der indført en adgang i sager om adoption uden samtykke til at flytte et barn til kommende adoptanter, inden domstolsbehandlingen af Ankestyrelsens sag om frigivelse til bortadoption er afsluttet. Barnet kommer i "midlertidig placering" hos de kommende adoptanter. Adoptionsnævnet matcher barnet med adoptanter, der er godkendte ansøgere på den nationale liste, når Ankestyrelsen har truffet afgørelse om frigivelse. De kommende adoptanter får forældremyndighed og forsørgelsespligt over barnet, men det endelige familieskifte sker først, efter sagen er færdigbehandlet ved domstolene. På det tidspunkt kan der udstedes adoptionsbevilling.

Ankestyrelsen frigiver alene til bortadoption i de tilfælde, hvor de biologiske forældre varigt er ude af stand til at varetage omsorgen for barnet.

Før de nye regler blev indført, var det i de fleste tilfælde ikke muligt at flytte barnet, før sagen om adoption uden samtykke var færdigbehandlet hos domstolene. Det betød, at barnet i gennemsnit var hos plejeforældrene i over et år, mens sagen blev behandlet i domstolssystemet.

Hensigten med reglen om midlertidig placering er at sikre barnets stabilitet i den kommende adoptivfamilie hurtigst muligt.

Midlertidig placering er ikke en anbringelse efter servicelovens regler. Den kommende adoptivfamilie har ret til anonymitet - i forhold til de biologiske forældre - under den midlertidige placering.

Retten til at være anonym som adoptant er et grundlæggende hensyn i fremmedadoption, hvor den oprindelige slægt ikke ved, hvem der adopterer deres barn. Det hensyn er også vigtigt, imens barnet er midlertidigt placeret hos de kommende adoptanter.

I 2021 er 26 børn blevet midlertidigt placeret hos kommende adoptanter. Der er efterfølgende udstedt adoptionsbevilling vedrørende 16 af børnene. De resterende 10 børns sager er endnu ikke færdigbehandlede ved domstolene. Disse børn er derfor stadig midlertidigt placeret hos de kommende adoptanter.

Børnene var i gennemsnit 12,4 måneder, da de blev midlertidigt placeret og flyttede hjem til de kommende adoptanter. De 16 børn, der er blevet adopteret efter at have været i midlertidig placering, var i gennemsnit 7,3 måned (mellem 2 og 12 måneder) hos adoptanterne, inden adoptionen blev gennemført.

Børnene var i gennemsnit 19,7 måneder, da adoptionsbevilling blev udstedt.

3.5 INDLÆG FRA FORMANDEN FOR ADOPTIONSNÆVNET

Arbejdet som formand for Adoptionsnævnet

Med udgangen af marts 2022 udløber min anden periode i Adoptionsnævnet og dermed mine 8 år som formand for Adoptionsnævnet, og et utroligt spændende "arbejde" er dermed slut. Det er med lidt vemod, at jeg nu siger farvel, men jeg synes også, at det er en god ordning, at man højst kan sidde i nævnet to perioder af 4 år. Det er i alles interesse, at ingen "gror" fast.

Arbejdet som formand har været meget alsidigt. Ud over de konkrete klagesager om, hvorvidt ansøgere skal have mulighed for at blive adoptanter, er formanden blandt andet med til at lave høringssvar, deltage i arbejde med andre interessenter på området, finde adoptanter til børn, der skal bortadopteres, herunder hittebørn, samt besvare henvendelser fra journalister. Sidstnævnte har været en opgave, der på det seneste har fyldt en del, da der igen har været fokus på, at der ikke er særlig mange adoptanter til danske børn, der skal bortadopteres.

Det har været spændende og givtigt at deltage i nævnets drøftelser og ikke mindst at være med til at træffe afgørelse i mange konkrete klagesager om, hvorvidt ansøgere kunne få lov til at gå videre i godkendelsesforløbet og dermed blive kommende adoptanter. Det har ofte udover juridiske proble stillinger indebåret etiske aspekter, og navnlig i de situationer ser jeg nævnets styrke. Med nævnets brede sammensætning af forskellige faglige kompetencer og lægmedlemmer er det min oplevelse, at problemstillinger altid er blevet vurderet fra mange forskellige synsvinkler, inden der er truffet en afgørelse. Det har været med til at sikre afgørelser af et højt fagligt indhold, men allervigtigst at der er taget størst muligt hensyn til de børn, det hele handler om. For mig har det været en ekstra gevinst at have mulighed for at arbejde sammen med mange forskellige faggrupper.

Det har været kendetegnende ved nævnets arbejde, at der ofte træffes afgørelser, der indebærer, at man skal "spå" om fremtiden. For eksempel hvis en ansøger har en sygdom (kræft, psykisk lidelse eller andet), skal det så have betydning for, om vedkommende kan adoptere eller ej. Med andre ord vil der på grund af sygdomsbilledet hos den pågældende ansøger være risiko for, at en adoption ikke vil blive til barnets bedste, således at der skal gives afslag. Tilsvarende, når danske børn har skullet matches med adoptant(er) fra den nationale liste, har nævnet skullet vurdere, hvilken enlig eller hvilket par, der – set med barnets perspektiv – ville være det bedste match. Det har altid været en spændende opgave, og det kunne være rart, hvis man bagefter kunne se, om matchet var det rigtige.

Den røde tråd har for mig i arbejdet altid været, hvad er til barnets bedste. Når nævnet godkender en ansøgers mulighed for at fortsætte i godkendelsesforløbet, og når der findes adoptant(er) til børn, der skal bortadopteres, har jeg altid tænkt, at det er en utrolig vigtig

opgave – eller set fra barnets perspektiv ... man kan ikke være forsigtig nok i valget af forældre til et barn.

Kapitel 4: Adoptionsnævnets behandling af konkrete sager

4.1 KLAGER OVER ADOPTIONSSAMRÅDETS AFGØRELSER

Før en fremmedadoption kan blive en realitet, skal man først godkendes som adoptant. Det er Adoptionsrådet i Familieretshuset, som træffer afgørelse herom. For at blive godkendt til at adoptere skal man gennem et undersøgelses- og godkendelsesforløb, som er opdelt i tre adskilte faser.

En af Adoptionsnævnets opgaver er at behandle klager over samrådets afgørelser. Ansøgerne kan fx få afslag i godkendelsesprocessen, dvs. i fase 1 eller fase 3. Adoptionsrådet kan også tilbagekalde en allerede givet godkendelse. Det gør samrådet, hvis betingelserne for at blive godkendt som adoptant ikke længere er opfyldt, eller ansøgeren i øvrigt ikke kan anses for egnet som adoptant.

I 2021 behandlede Adoptionsnævnet to klager over Adoptionsrådets afgørelser i godkendelsessager. I 2018, 2019 og 2020 behandlede nævnet henholdsvis 16, 14 og 11 klagesager.

4.4 OFFENTLIGGJORTE AFGØRELSER

Adoptionsnævnet har en database, hvor man kan søge på de afgørelser, som nævnet vurderer er egnede til offentliggørelse. Her kan man søge på emner, type og årstal.

I 2021 har Adoptionsnævnet offentliggjort en afgørelse, som handlede om afslag i fase 1 på grund af strafforhold.

Fase 1, strafforhold

Samrådet afslog i april 2021 at godkende et ansøgerpar som adoptanter på grund af ansøgerens tidligere strafforhold.

Det fremgik af sagen, at ansøgeren i 2007 blev idømt en ubetinget fængselsstraf på 2 år og 6 måneder for to røverier begået med få dages mellemrum.

Adoptionsnævnet besluttede i juni 2021 at stadfæste samrådets afgørelse.

Nævnet lagde vægt på, at det er en betingelse for at blive godkendt som adoptant, at ansøgeren ikke er straffet for forhold, der giver anledning til berettiget tvivl om ansøgerens egnethed til at adoptere. Visse grove personfarlige forbrydelser samt sædelighedsforbrydelser fører som hovedregel til afslag på godkendelse, uanset om forholdet ligger langt tilbage i tiden.

Det var karakteren af forbrydelsen, der vægtede tungt i vurderingen af, om ansøgeren kunne godkendes, når adoptanten var tidligere straffet.

Nævnet anerkendte, at ansøgeren havde rettet op på sit liv og ikke var fortsat ad en kriminel løbebane. Det ændrede dog ikke på, at karakteren af forbrydelsen var så grov, at nævnet var enig i Adoptionssamrådets afgørelse. Dette på trods af, at forholdene lå 14 år tilbage i tiden. Nævnets afgørelse skulle ses i lyset af, at det at blive adoptivforældre er en betroet opgave.

Kapitel 5: Særlige temaer

5.1 UDVIKLINGEN I ALDER OG VENTETIDER 2019 – 2021 VED INTERNATIONALE ADOPTIONER

Adoptionsnævnet udarbejder en statistisk opgørelse over udviklingen i adoptanternes alder ved godkendelse og på tidspunktet, hvor barnet kom til adoptivfamilien. Nævnet udarbejder ligeledes en statistik i forhold til børnenes alder på det tidspunkt, hvor de kom til adoptivfamilien.

Hensigten er at belyse udviklingen og de eventuelle forandringer, der finder sted fra år til år, set i sammenhæng med den øvrige udvikling på det internationale adoptionsområde.

Nævnets sekretariat har modtaget oplysninger om alle, der i 2021 har adopteret et barn gennem DIA.

Oplysningerne viser, at der i 2021 er hjemtaget 32 børn, hvilket svarer til en lille stigning på 10 børn i forhold til 2020, hvor tallet var 22. Stigningen kan til dels skyldes, at børn, der er blevet matchet tidligere, først er hjemtaget i 2021 på grund af Covid-19.

Til sammenligning blev der i 2019 hjemtaget 43 børn, og i 2018 blev der hjemtaget 77 børn.

Ventetiden for dem, der i 2021 har hjemtaget et barn via international adoptionsformidling, lå i gennemsnit på 58 måneder. Til sammenligning har ventetiden i de sidste 3 år ligget på mellem 52 og 58 måneder.

Adoptanternes gennemsnitlige alder på godkendelsestidspunktet er steget fra 36,5 år i 2020 til 37,1 år i 2021. Det samme gør sig gældende for den gennemsnitlige aldersforskel mellem adoptant og barn, hvor der ses en lille stigning fra 38,5 år til 38,6 år.

Hele rapporten om udviklingen af alder og ventetider 2019 – 2021 udkommer primo 2022 og kan læses på Adoptionsnævnets hjemmeside.

5.2 TILSYN MED BEHANDLINGEN AF SAGER EFTER ARTIKEL 17C I HAAGERKONVENTIONEN

I internationale adoptionsager fører Ankestyrelsen tilsyn med børnenes helbredsmæssige og psykosociale forhold ikke kun i de sager, hvor barnet ligger inden for ansørgernes aktuelle godkendelsesramme, men også i de sager, hvor barnet ligger uden for ansørgernes aktuelle godkendelsesramme, og som derfor behandles af Adoptionsrådet.

I de sager, hvor barnet ligger uden for ansørgernes aktuelle godkendelsesramme, beder Ankestyrelsen til brug for tilsynet Adoptionsnævnet om at gennemgå de helbredsmæssige og psykosociale oplysninger på barnet for at vurdere, om nævnet er enig i DIA's – og samrådets – vurdering af barnet.

I 2021 har nævnet gennemgået tre sager, som samrådet har behandlet om artikel 17c, hvor barnet er vurderet til at ligge uden for ansøgernes godkendelsesramme.

Formålet med gennemgangen er at tilvejebringe et overblik og viden om sagerne i forhold til den helbredsmæssige vurdering af barnet og i forhold til den nugældende godkendelsesramme.

Nævnet var enig i DIAs vurdering i to ud af tre sager. I en af de tre sager havde DIA sendt sagen til Ankestyrelsen, da DIA vurderede, at barnet lå inden for ansøgernes godkendelsesramme. Adoptionsnævnet vurderede derimod, at barnet lå uden for ansøgernes godkendelsesramme. Nævnet var dermed ikke enig i DIAs vurdering af barnet. Ansøgerne søgte efterfølgende samrådet om en udvidelse af godkendelsen til at omfatte det konkrete barn.

5.3 MANGLEN PÅ ADOPTANTER

Nævnet har også i 2021 været meget optaget af antallet af godkendte ansøgere på den nationale liste - ikke mindst fordi antallet af børn, der frigives til national adoption, gennem de seneste år er steget mærkbart.

Frygten er, at der som en konsekvens af de få adoptanter vil være børn, der bliver frigivet til adoption i Danmark, der ikke kan få en adoptivfamilie, men i stedet må afvente en familie eller blive anbragt i en eller flere plejefamilier barndommen ud.

Nævnets formand har i den forbindelse gentagne gange gjort ministeren og ministeriet opmærksom på problemet.

5.4 I ØVRIGT

Undersøgelse af børn frigivet til national adoption 2019-2020

Det er en af nævnets opgaver at indsamle og formidle viden på adoptionsområdet. Da der de seneste år er sket en stigning i antallet af børn, der er frigivet til adoption nationalt, har Adoptionsnævnet i 2021 offentliggjort en publikation om danske børn til bortadoption i årene 2019 og 2020. De indsamlede data handler både om børn, der er frigivet med de biologiske forældres samtykke, og børn, der er frigivet uden samtykke.

Det større antal nationale adoptioner giver således en mulighed for at tegne et bredere billede af, hvad der kendetegner de børn, der bortadopteres.

Publikationen findes [her](#)

Revidering af henstilling for pædiatererklæringer

Nævnet vurderede, at de retningslinjer, som nævnet udstedte i 2016 vedrørende børnenes helbredsmæssige og psykosociale forhold, skulle revideres. Dette, da flere af retningslinjerne synes forældede.

Formålet med de nye retningslinjer er at vejlede pædiatere i udarbejdelse af erklæringer vedrørende helbredsforhold hos børn, der er stillet i forslag til adoption.

Retningslinjerne vedrører internationale adoptioner, men pædiatererklæringerne vedrørende børn, der er stillet i forslag til national adoption, bør basere sig på samme grundlag. Retningslinjerne er udarbejdet af Adoptionsnævnet og udstedes af Ankestyrelsen som tilsynsmyndighed for DIA.

Henstillingen findes [her](#)

Ny henstilling

Nævnet har i 2021 arbejdet på at opdatere nævnets henstilling om udslusningsforløb ved nationale adoptioner af 24. august 2016. Den nye henstilling er offentliggjort februar 2022.

Arbejdsgruppe

I løbet af de seneste år er der sket en forskydning i formidlingsbilledet, hvor antallet af internationale adoptioner er faldende, antallet af nationale adoptioner er stigende, og interessen for adoption som familiedannelsesform er aftagende.

Hvis den seneste udvikling fortsætter, er der risiko for, at antallet af børn, der frigives til national adoption, overstiger antallet af ansøgere, der ønsker at adoptere nationalt. Dette har medført et behov for at tilpasse det danske adoptionssystem for at styrke muligheden for, at alle børn, der frigives til adoption i Danmark, er sikret en adoptivfamilie.

Efter anmodning fra social- og ældreministeren har Ankestyrelsen den 1. februar 2021 nedsat en arbejdsgruppe, der skulle komme med anbefalinger til tiltag, der kan sikre adoptivfamilier til adoptioner af børn med bopæl i Danmark.

Arbejdsgruppen bestod af repræsentanter for adoptionsområdet hovedaktører: Social- og Ældreministeriet, Ankestyrelsen, Familieretshuset, Adoptionsnævnet og Danish International Adoption (DIA).

Arbejdsgruppen kom med en række anbefalinger vedrørende bl.a. tilrettelæggelse af ventelistesystemet og kommunikation om adoption.

Opskrivning til national adoption

Arbejdsgruppen anbefalede bl.a., at godkendte adoptionsansøgere automatisk bliver skrevet op til national adoption, og at ansøgerne kan være skrevet op til national og international adoption samtidig.

Adoptionsbekendtgørelsen er ændret med virkning fra 1. februar 2022, så ovenstående er muligt.

Øget kendskab til (national) adoption

Det fremgår også af arbejdsgruppens rapport, at der generelt mangler viden om adoption, herunder muligheden for at adoptere et barn, der er født i Danmark. Der florerer mange myter blandt adoptionsansøgere i adoptionsforløbet, og der var enig- hed i arbejdsgruppen om, at fakta om adoption bør tydeliggøres.

Arbejdsgruppen anbefalede, at der bliver øget kommunikation om adoption og mulighederne herfor.

På baggrund af arbejdsgruppens anbefalinger er der blandt andet udarbejdet en pjece, "Myter og Fakta om adoption", som er publiceret primo februar 2022.

Pjecen findes [her](#)

Der arbejdes også de næste år på at udbrede kendskabet om national adoption.

Kapitel 6: Statistik om Familieretshusets afgørelser om godkendelser

Ifølge Adoptionsnævnets forretningsorden er en af nævnets opgaver at indsamle, bearbejde og formidle viden om adoption. Nævnet laver derfor årligt en statistisk opgørelse over afgørelser i sager om godkendelse til adoption. Tallene i kapitlet er baseret på indberetninger fra Familieretshuset.

6.1 AFGØRELSE OM GODKENDELSE SOM ADOPTANT

I 2021 traf Familieretshuset 100 afgørelser om godkendelse som adoptant. I 2020 blev der truffet 63 afgørelser.

TABEL 8 AFGØRELSE I FAMILIERETSHUSET

Afgørelser i Familieretshuset	2020	2021
Afgørelser i alt	63	100
Godkendelser efter fase 3 (hele eller delvise godkendelser)	38	65
Samlet godkendelsesprocent	60%*	65%**
Afslag efter fase 1	18	16***
Afslag efter fase 3	6	13
Afslag i alt	24	29
Afslagsprocent fase 1	29%	16%
Afslagsprocent fase 3	14%	17%
Samlet afslagsprocent	38%*	29%**

Note: *Procenterne summer ikke, da der i 2020 er udgået én sag mellem fase 1 og fase 3. I en sag blev der givet tilsagn om, at sagen kunne fortsætte efter fase 1, men der er efterfølgende ikke truffet afgørelse i fase 3. Sagen indgår derfor ikke i opgørelsen af samlede godkendelser og afslag.

**Procenterne summer ikke, da der i 2021 er udgået 6 sager mellem fase 1 og fase 3. I 6 af de 100 sager har samrådet givet tilsagn om, at sagen kan fortsætte. Der er dog ikke efterfølgende truffet en afgørelse i fase 3.

*** I yderligere én sag har samrådet givet afslag på godkendelse i fase 1, ansøgningen blev dog godkendt i fase 3. Sagen indgår derfor som en godkendelse i fase 3 og ikke som et afslag i fase 1.

Kilde: Familieretshuset.

Som det fremgår af ovenstående tabel 8, er der i 2021 meddelt afslag i 13 sager i fase 3 ud af i alt 84 afgørelser i fase 3 (100 afgørelser i alt fratrukket 16 afslag i fase 1).

Dette svarer til en afslagsprocent i fase 3 på 17 %. I 2019 var afslagsprocenten i fase 3 10 %, i 2018 10 % og i 2017 26 %.

TABEL 9 AFGØRELSE FORDELT PÅ PAR OG ENLIGE 2021

	Ansøgerpar	Enlige ansøgere	I alt
Godkendelser efter fase 3	59 (72%)	6 (50%)	65
Afslag i fase 1	12 (15%)	4 (33%)	16*
Afslag i fase 3	11 (13%)	2 (17%)	13
Afgørelser i alt	82 (100%)	12 (100%)	94**

Note: *I yderligere én sag har samrådet givet afslag på godkendelse i fase 1, ansøgningen blev dog godkendt i fase 3. Sagen indgår derfor som en godkendelse i fase 3 og ikke som et afslag i fase 1.

**Tabellen er baseret på 94 afgørelser, da 6 sager er udgået mellem fase 1 og 3.

Kilde: Familieretshuset.

Nedenstående tabel 10 viser godkendelsesprocenten for ansøgere, der gik videre til fase 3 fordelt på ansøgerpar og enlige i årene 2016 til 2021.

TABEL 10 GODKENDELSESPROCENTER FOR PAR OG ENLIGE I **FASE 3** 2016-2021

	Ansøgerpar	Enlige ansøgere	Alle ansøgere
2016	79%	71%	79%
2017	79%	33%	74%
2018	84%	89%	85%
2019	86%	100%	87%
2020	86%	100%	86%
2021	84%	75%	83%

Note: Tabellen er baseret på 94 afgørelser, da seks sager er udgået mellem fase 1 og fase 3. Godkendelsesprocenten i fase 3 betegner andelen af godkendelser ud af antallet af afgørelser i fase 3 (det samlede antal afgørelser fratrukket afslag i fase 1).

Kilde: Familieretshuset.

6.2 FASE 1

Formålet med fase 1 er, at der på et tidligt stadie af sagen opnås en afklaring af, om ansøgeren opfylder de generelle krav, der stilles for at blive godkendt som adoptant.

I Familieretshuset er undersøgelsen i fase 1 derfor koncentreret om at afklare, om ansøgeren opfylder kravene til alder, eventuelt samliv, helbred, strafforhold, boligforhold og økonomi.

Det fremgår af Adoptionssamrådets forretningsorden, at sekretariatet for samrådet har mulighed for at træffe afgørelser om, at undersøgelses- og godkendelsesforløbet kan fortsætte, hvis det vurderes, at en ansøger utvivlsomt opfylder de generelle betingelser. Hvis

sekretariatet er i tvivl om, hvorvidt en ansøger opfylder betingelserne, skal sagen forelægges for Adoptionsrådet.

Som det ses af tabel 11 nedenfor, blev 68 % af afgørelserne i 2021 i fase 1 truffet af samrådet. I 2020 var det tilsvarende procenttal 73 %, og i 2019 var det 70 %.

TABEL 11 AFGØRELSER I FASE 1

	Antal	Procent
Familieretshusets afgørelser	32	32%
Samrådsafgørelser	68	68%
Antal afgørelser i fase 1	100	100%

Note: Tabellen er baseret på 100 afgørelser.

Kilde: Familieretshuset.

I 2021 valgte samrådet at dispensere fra aldersregler i 2 sager ud af 65, hvor ansøgerne blev endeligt godkendt som adoptanter. Det svarer til 3 % af alle godkendelser i 2021.

Til sammenligning valgte samrådet i 2020 at dispensere fra aldersregler i en sag ud af 38, hvor ansøgerne blev endeligt godkendt som adoptanter. Det svarer til 3 % af alle godkendelser i 2020.

Hvis samrådet vurderer, at der er behov for yderligere undersøgelser af ansøgerne (oftest ved speciallæge), før de kan træffe afgørelse i fase 1, kan samrådet i den enkelte sag beslutte at iværksætte en sådan undersøgelse.

Samrådet traf i 2021 i 13 sager (svarende til 19 % af alle sager, hvor samrådet traf en afgørelse i fase 1) afgørelse om iværksættelse af en specialundersøgelse i fase 1.

TABEL 12 SPECIALUNDERSØGELSER I FASE 1 2021

Specialundersøgelser	2020	2021
Antal sager, hvor samrådet besluttede at iværksætte en specialundersøgelse	8	13
Procent af alle samrådsafgørelser	17%	19%
Antal medicinske undersøgelser	6	10
Antal psykiatriske undersøgelser	2	1
Antal psykologiske undersøgelser	0	1
Antal andre undersøgelser	0	1

Note: Tabellen er baseret på 46 samrådsafgørelser i 2020 og 68 samrådsafgørelser i 2021.

Kilde: Familieretshuset.

Som det fremgår af punkt 6.1, blev der i 2021 givet afslag i fase 1 i 16 sager. Samrådets begrundelse for at give afslag i fase 1 kan ses af nedenstående tabel 13. Der kan forekomme flere begrundelser i den enkelte sag, hvorfor antallet af begrundelser overstiger antallet af afslag.

TABEL 13 BEGRUNDELSER FOR AFSLAG I FASE 1 2021

Begrundelser	Antal sager	Procent af afslag i fase 1	Procent af alle afgørelser (n=100)
Alder	0	0%	0%
Samliv	0	0%	0%
Helbred	15	88%	15%
Boligforhold	0	0%	0%
Økonomiske forhold	1	6%	1%
Strafforhold	1	6%	1%
Ressourcer	0	0%	0%
Andet, beskriv	0	0%	0%
I alt	17	100%	17%

Note: Tabellen er baseret på 17 afgørelser om afslag i fase 1.

Kilde: Familieretshuset.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i fase 1 var 99 dage, hvilket er 10 dage mere end i 2020. Sagsbehandlingstiden beregnes fra den dato, hvor ansøgningen indgives til Familieretshuset, og indtil samrådet eller samrådssekretariatet træffer afgørelse i fase 1.

6.3 FASE 2

Fase 2 i undersøgelses- og godkendelsesforløbet består af et adoptionsforberedende kursus, som er obligatorisk for alle førstegangsansøgere.

Formålet med kurset er blandt andet at gøre de centrale udfordringer om adoption klart for ansøgerne og at give ansøgerne grundlag for at vurdere, om de har ressourcer til at adoptere et barn.

TABEL 14 DELTAGERE I DE ADOPTIONSFORBEREDENDE KURSER

	2020	2021
Antal deltagere (førstegangsansøgere)	112	108
- heraf par	50	49
- heraf enlige	12	10

Kilde: Ankestyrelsen, Kursussekretariatet.

6.4 FASE 3

I fase 3 af undersøgelses- og godkendelsesforløbet skal det afgøres, om den ansøger, der opfylder de generelle betingelser for at blive godkendt som adoptant, og som efter fase 2 oplyser, at ansøgeren fortsat ønsker at adoptere, også efter en individuel vurdering kan anses for egnet hertil.

I fase 3 kan samrådet – ligesom i fase 1 – beslutte, at der skal gennemføres en specialundersøgelse (oftest en psykologisk undersøgelse) af ansøgeren, hvis det vurderes, at der er behov for en sådan. I 2021 blev det besluttet at iværksætte psykologisk undersøgelse i fem sager, hvilket svarer til seks procent af sagerne. I 2020 blev det besluttet at iværksætte en psykologisk undersøgelse i en sag, hvilket svarer til to procent af sagerne.

TABEL 15 GODKENDELSEN EFTER FASE 3

	Antal	Procent
Førstegangsadoptant	49	75%
Flergangsadoptant	16	25%
Godkendelser i alt	65	100%

Note: Tabellen er baseret på 65 afgørelser.

Kilde: Familieretshuset.

TABEL 16 GODKENDELSENS INDHOLD MED HENSYN TIL BARNETS ALDER

	Antal	Procent
Barn 0-48 måneder	58	89%
Barn 12-48 måneder	2	3%
Barn 24-48 måneder	1	2%
Barn, 36-48 måneder	1	2%
Barn, 48-72 måneder	3	5%
Godkendelser i alt	65	100%*

Note: Tabellen er baseret på 65 afgørelser. *Procenterne summer ikke til 100 grundet afrunding.

Kilde: Familieretshuset.

TABEL 17 OMFATTER GODKENDELSEN SØSKENDE/TVILLINGER

	Antal
--	-------

Ja	0
Næi	65
Godkendelser i alt	65

Note: Tabellen er baseret på 65 afgørelser.

Kilde: Familieretshuset.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i fase 3 er i 2021 faldet til 270 dage. Til sammenligning var sagsbehandlingstiden i 2020 på 325 dage og i 2019 189 dage. Sagsbehandlingstiden i fase 3 er tidsrummet fra ansøgeren anmoder om påbegyndelse af fase 3, til samrådet har truffet endelig afgørelse i godkendelsessagen.

Den totale gennemsnitlige sagsbehandlingstid var i 2021 på 476 dage. Sagsbehandlingstiden i 2020 var på 572 dage og i 2019 på 354 dage. Sagsbehandlingstiden er beregnet fra den dato, hvor ansøgningen indgives til Familieretshuset, og indtil samrådet træffer den endelige afgørelse i fase 3.

Kapitel 7: Øvrige aktører på adoptionsområdet

7.1 ADOPTIONSSAMRÅDET

For at kunne fremmedadoptere skal man først godkendes som adoptant. Det er Adoptionsrådet i Familieretshuset, som sørger for denne godkendelse.

Medlemmerne af Adoptionsrådet beskikkes af børne- og socialministeren (nu social- og ældreministeren) for indtil 4 år ad gangen. Adoptionsrådet består af et medlem med social uddannelse, en jurist og en læge.

Det er Familieretshuset, som stiller sekretariatsbistand til rådighed for Adoptionsrådet.

Samrådet træffer i fremmedadoptionssager blandt andet afgørelse om, hvorvidt en ansøger kan godkendes som adoptant. Samrådet kan i den forbindelse træffe beslutning om, at en specialundersøgelse kan iværksættes, ligesom samrådet kan træffe afgørelse om bortfald af en godkendelse som adoptant, hvis betingelserne for at blive godkendt som adoptant ikke længere er opfyldt, eller hvis ansøgeren i øvrigt ikke kan anses for egnet som adoptant.

7.2 FAMILIERETSHUSET

Adoptionsopgaverne er samlet i Familieretshuset, der behandler alle ansøgninger om godkendelse som adoptanter.

I forbindelse med ansøgninger om godkendelse som adoptant varetager Familieretshuset sekretariatsfunktionen for Adoptionsrådet. Familieretshuset tilvejebringer i den forbindelse blandt andet de oplysninger, der er nødvendige for, at samrådet kan træffe afgørelse i sagerne, ligesom Familieretshuset forbereder sagernes behandling i samrådet i øvrigt.

Hvis Familieretshuset i fase 1 vurderer, at ansøgeren utvivlsomt opfylder de generelle betingelser for godkendelse, træffer Familieretshuset afgørelse om, at undersøgelses- og godkendelsesforløbet kan fortsætte uden forelæggelse af sagen for samrådet. Hvis Familieretshuset vurderer, at der foreligger tvivl om, hvorvidt ansøgeren opfylder betingelserne, forelægges sagen for samrådet, der træffer afgørelse i sagen.

Den endelige afgørelse om godkendelse i fase 3 træffes altid af samrådet. Se også [Familieretshusets hjemmeside](#).

7.3 ANKESTYRELSEN

Ifølge adoptionsloven fastsætter social- og ældreministeren regler om godkendelse som adoptant og om adoptionssagers behandling med videre. Ankestyrelsen er centralmyndighed i henhold til Haagerkonventionen af 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner.

Ankestyrelsen tilrettelægger og udbyder de adoptionsforberedende kurser, der udgør fase 2 af undersøgelses- og godkendelsesforløbet. Ankestyrelsen er samtidig ansvarlig for Post Adoption Service (PAS), som indebærer en satspuljefinansieret ordning med psykologisk rådgivning af adoptivfamilier m.v.

Ankestyrelsen fører desuden tilsyn med den formidlende organisations virksomhed. I sager, hvor samtykke til adoption er givet i udlandet, og hvor den udenlandske adoptionsafgørelse umiddelbart ikke anerkendes i Danmark, skal Ankestyrelsen tage stilling til, om samtykket kan ligestilles med et samtykke afgivet for en dansk myndighed eller institution.

Ankestyrelsen Børn 2
Teglholmsgade 3
2450 København S
[Ankestyrelsens hjemmeside](#)

Postadresse til Ankestyrelsen:
Ankestyrelsen
7998 Statsservice

7.4 DEN FORMIDLENDE ORGANISATION

Organisationen yder bistand til at etablere forbindelse mellem en godkendt adoptant og et udenlandsk barn med henblik på adoption samt bistand til at gennemføre adoptionen.

Social- og ældreministeren har autoriseret DIA – Danish International Adoption – til at yde adoptionshjælp. DIA har deres hovedkontor på adressen:

Røjelskær 15
2840 Holte

Kapitel 8: Ordforklaring

Generel godkendelse

Ved generel godkendelse bliver ansøgeren godkendt til at adoptere et barn i alderen 0-48 måneder, hvor den samlede viden ikke taler afgørende imod, at barnet har et normalt udviklingspotentiale i fysisk og psykisk henseende.

Almen godkendelse (efter tidligere gældende regler)

Ansøgere, der har en almen godkendelse, er godkendt til et barn i alderen 0-36 måneder uden væsentlige kendte fysiske eller psykiske problemer.

Udvidet godkendelse (efter tidligere gældende regler)

En godkendelse, som ligger uden for den almene godkendelse, dvs. en godkendelse til at adoptere et ældre barn, søskende eller et barn, som på grund af kendte fysiske eller psykiske helbredsmæssige forhold må anses for særligt ressourcekrævende.

Hvis et barn i forslag falder uden for ansøgernes godkendelse, og ansøgerne ønsker at få godkendelsen udvidet til at omfatte barnet, er det Adoptionsrådet, som skal tage stilling til, om en sådan ansøgning kan imødekommes.

Haagerkonventionen

Danmark har tiltrådt Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner. Konventionen er trådt i kraft i Danmark den

11. november 1997. Konventionsteksten findes på [Haager-konferencens hjemmeside](#)

Det faseopdelte undersøgelses- og godkendelsesforløb

Alle ansøgere, uanset hvorfra de ønsker at adoptere, skal gennemgå det faseopdelte undersøgelses- og godkendelsesforløb og dermed deltage i det adoptionsforberedende kursus.

Fase 1

I fase 1 af undersøgelses- og godkendelsesforløbet vurderes det, om ansøgeren opfylder de generelle godkendelseskrav, som stilles til ansøgerens alder, samliv, helbred, strafforhold, boligforhold og økonomi. Kravene er nærmere fastlagt i bekendtgørelse om adoption. Hvis ansøgeren opfylder de generelle krav, giver samrådet tilladelse til, at undersøgelses- og godkendelsesforløbet kan fortsætte. Opfylder ansøgeren ikke betingelserne, giver samrådet afslag på ansøgningen.

Fase 2

Fase 2 består af et adoptionsforberedende kursus. Kurset er obligatorisk for alle, der ikke tidligere har adopteret. Det adoptionsforberedende kursus er et forløb over 2 weekender med cirka tre til fire ugers mellemrum. Begge weekender starter lørdag kl. 11.00 og slutter søndag kl. 16.00

Fase 3

Fase 3 kan påbegyndes, når ansøgeren – efter at have deltaget i det adoptionsforberedende kursus – på ny retter henvendelse til samrådet. I fase 3 skal det vurderes, om man også efter en individuel vurdering kan anses for egnet til at adoptere.

Fase 4

Fase 4 består af obligatorisk rådgivning umiddelbart før og efter hjemtagelsen af et barn. Rådgivningen gives med henblik på at give ansøgerne og barnet en god start på livet som adoptionsfamilie.

Fremmedadoption

Fremmedadoption er adoption af et barn, hvor ansøgerne ikke har en sådan tilknytning (i form af for eksempel familierelationer) til barnet eller dets forældre, at der er tale om en familieadoption. Ved fremmedadoption kender ansøgeren i langt de fleste tilfælde ikke i forvejen det barn, som han eller hun ønsker at adoptere. Barnet vil normalt blive anvist igennem den formidlende organisation (ved international fremmedadoption) eller af Adoptionsnævnet (ved national fremmedadoption). Barnets biologiske forældre vil normalt ikke kunne få kendskab til, hvem adoptivforældrene er (anonym adoption).

Matchning

En matchning finder sted, når et konkret barn stilles i forslag til en ansøger eller et ansøgerpar.

Kapitel 9: Regler

LOVE OG BEKENDTGØRELSER

- [Adoptionsloven](#)
- [Bekendtgørelse om adoption](#)
- [Forretningsorden for et adoptionssamråd](#)
- [Forretningsorden for Adoptionsnævnet](#)
- [Bekendtgørelse af konvention af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner \(retsinformation.dk\)](#)
- [Haagerkonventionen \(Convention on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption\)](#)

VEJLEDNINGER

- [Adoptionsvejledningen](#)
- [Vejledning om frigivelse af børn til national adoption](#)